

Un món de mones

Teràpia Fragmenta per a malalts lleus

És possible que Fragmenta accentuï la malaltia lleu dels seus lectors però és segur que la fa més rica, cultivada i passadora.

Llegeixo al diari que dues-centes persones es llevaran un dissabte al matí per sentir a parlar del sagrat sense rebre diners o favors a canvi i la morbositat em porta a observar-los mentre fan cua al jardí de la Casa d'Espiritualitat de Sant Felip Neri, una torre pseudo-modernista que algun senyoret devia llegar a les monges per salvar l'ànima de les calderes. Podeu comptar que si no les va fer massa grosses –només alguna gatera, alguna arrambada a la mainadera– l'haurà salvat perquè l'única de les tres torres que bategen el barri i que encara s'aguanta es fa mirar estona. Amb un edifici de planta rectangular i un campanar d'espadanya d'un sol ull adossats, la torre es dreça al fons d'un jardí ple de pins espessos i de palmeres altes amb fulles que s'ajeu fins a tocar la gespa. Es veu que la torre no agrada massa al Sant Ofici actual perquè al jardí hi ha una imatge de Buda i no de la Verge, cosa que denota un relaxament de la moral i òbviament de la fe molt propis dels períodes més decadents de l'Església. Ja ho diuen l'Evangeli i aquella novel·la d'André Gide, que la porta del Regne és estreta...massa estreta perquè hi passi tot un continent de xinesos, birmans o altres races amb una capacitat hipotètica per la transcendència. Cal suposar que per la gent de bé la gruta dedicada a la Mare de Déu de Lorda que s'obre a la façana és insuficient, i això que inclou tota una pluja d'estalactites assenyalant-nos que allà passa alguna cosa greu i fins i tot una pastora Bernadeta mirant amunt cap a la Verge i fent la mateixa cara de cangueli que faríeu vosaltres si se us aparegués.

Però tornem als matiners. A cop d'ull diria que no pateixen problemes psicòmoters greus però no descarto que siguin dos-cents sonats amb una por a la mort extraordinària o dos-cents bromistes que es reuneixen per parlar d'uns déus que han inventat però que no entenen, perquè no tindria cap gràcia inventar-te una figura i revelar-te-la per complet.

0

M'agrada Tweet +1

Anna Punsoda

Barcelona, 1985. Licenciada en Periodisme per la URL i en Filosofia per la UB, on va cursar també un màster en Filosofia i estudis clàssics. Ha col·laborat a Europa Press, El Ciervo, Valors, la Fundació Catalunya Oberta, l'ARA, la Fundació Catdem, el Quadern de El País. I per suposat a El Matí Digital.

Deixar de ser joves.

+ articles

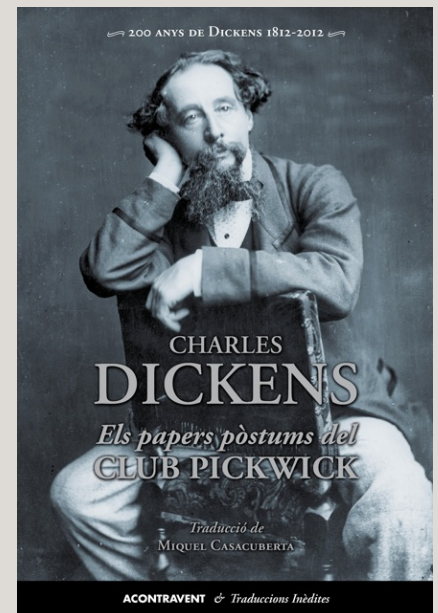
NEWSLETTER

Subscriu-te al newsletter del Matí

Correu electrònic

SUBSCRIU-TE

PUBLICITAT

FACEBOOK

Troba'ns a Facebook

Inscriu-te Crea un compte o inicia sessió

El Matí Digital M'agrada

El Matí Digital

Nou article de Jordi Feixas sob

La falta de coherència del PSC
elmatí.cat
<p>El PSC fa perillosos equilibris

July 5 at 3:55am

El Matí Digital

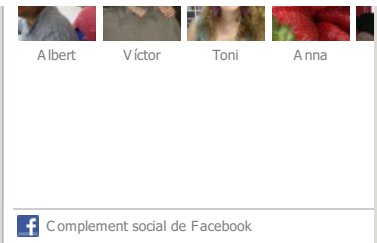
Marina Porras, sobre Kafka i e

A 308 persones els agrada El Matí Digital.

De moment, però, m'informen que són dos-cents lectors habituals de Fragmenta, l'única editorial catalana religiosa no confessional. Una editorial que publica assaigs d'autors nostres que sovint tradueix al castellà i traduccions al català d'alguns clàssics de la matèria, fet que agrairà especialment qui s'hagi emfapat dels manuals d'EUNSA o s'hagi barallat amb idiomes que mig coneix per accedir a algunes obres fonamentals, com *El sagrat i el profà* de Mircea Eliade. Però no tot són llibres solemnes, no us penseu. També en tenen uns que són més de llegir al tren i que confirmo que poden gaudir-se amb son o ressaca. Sembla doncs que tota aquesta gent ha vingut a escoltar a l'Amador Vega, al Ramon Maria Nogués, al Lluís Duch i altres autors de la casa, savis estudiosos de les religions. Religions així en plural, perquè entre els assistents no observo actituds vaticano-cèntriques sinó que les conferències sobre l'assaig *Un temps de síntesi* del Xavier Melloni i sobre les traduccions de Confuci de l'Antoni Prevosti o dels *Diwan del Halil Bárcena* fan el ple. Però no correm, que siguin tolerants amb les espiritualitats menors no exclou que estiguin com a cabres.

De fet això insinua a la primera taula rodona el Carles Salazar, l'autor d'*Antropologia de les creences*. Diu als assistents que si algú els hi expliqués que ell, que acaba de ser pare, feia una conferència al Fòrum Fragmenta mentre al mateix temps era a casa torcant al bebè, s'haurien fet un panxot de riure. Que si aquest algú hagués afegit que el Carles no ha nascut ni morirà i que abandonaria la sala travessant-ne les parets mestres, l'haurien enviat a Sant Boi de pet. I haurieu fet bé, diu l'antropòleg, perquè la no ubiqüitat, la finitud i la corporalitat dels éssers vius són algunes de les intuïcions originàries que comparteixen tots els humans d'avui i de sempre, alfabets o analfabets, japonesos o catalans. Unes intuïcions que al menys les cinc religions majoritàries, amb l'aquelarre de déus eterns i omnipresents o d'éssers reencarnats i preexistents, violen sistemàticament. Segons Salazar -i segons qualsevol persona que graviti una mica- tot creient capgira les evidències que sobre el món visible tindria una ment verge. Ara bé, no sembla que pugui capgirar-les voluntàriament; més aviat semblen contra-intuïcions que alguns han heretat i en les que habiten sens més i que uns altres descobreixen de més grans i maduren en processos llarguissims sostinguts pel desig d'entendre. Penseu en Hayy, aquell pobre nen salvatge d'Ibn Tufail que va obrir en canal la gasela que l'havia criat per trobar-li l'ànima, perquè li semblava impossible que la carronya que tenia estesa davant fos sa mare, i que raonant raonant va saltar del coneixement empíric a la mística tot solet.

Segons el biòleg i escolapi Ramon M. Nogués, l'autor de *Déus, creences i neurones*, no és gens estrany que capigrem la realitat més evident si tenim en compte que el nostre cervell va sobrat de capacitat, que totes les espècies tenen l'òrgan que els hi correspon per sobreviure menys els humans, que amb la meitat ja passaríem. Perquè poseu-vos-hi com vulgueu, hi afegeix, però l'ètica sofisticada, l'estètica i el simbolisme religiós continuen sent uns excedents misteriosos...que a la majoria de mortals se'ns imposen, com l'amor mateix. Això de l'amor no ho diu Nogués però em sembla útil per comprendre-ho, perquè la conya de l'enamorament deu ser l'experiència més corrent del despropòsit i la impotència, d'alguna cosa que sovint contra

tota lògica, sentit del ridícul i tota economia del temps, dels diners i de la salut mental és. Deia Erich Fromm que tots patim una esquizofrènia permanent al menys d'intensitat feble i potser deia bé. Però en tot cas i repassant ben modestament tota la història de tots els pobles de tots els temps, cal dir que trobaríem poques dualitats més fèrtils que les religioses, que les batusses entre l'absent i el present, entre el dubte i la fe, entre la necessitat de la imatge i de cremar aquesta mateixa imatge, entre l'escalada racional de l'escarràs Hayy i la revelació a la Bernadeta, que massa feina tampoc va haver de fer perquè el Déu cristià sempre ha preferit els humils als savis. És possible que Fragmenta accentuï la malaltia lleu dels seus lectors però és segur que la fa més rica, cultivada i passadora. I de moment tot apunta que ho podrà continuar fent força temps, perquè el buit de mercat català que els editors Ignasi Moreta i Inês Castelo-Branco van trobar ara fa cinc anys es correspon exactament a un altre buit que anem despistant com podem però que no vol desaparèixer.

09.05.12

0

714

Comenta

Nom *

Correu electrònic

Lloc web

Comentari *

EMA

© 2012 El Matí Digital
des de 1928

El Matí Digital no es responsabilitza dels articles
que no estiguin firmats per l'Editorial

[Avis legal](#)

[Mapa web](#)

fet a:

 kiwity